

Samling af Afgørelser

Sag C-81/12

**Asociația Accept
mod
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Curtea de Apel București)

»Socialpolitik — ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv — direktiv 2000/78/EF — artikel 2, stk. 2, litra a), artikel 10, stk. 1, og artikel 17 — forbud mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering — begrebet »faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet forskelsbehandling« — bevisbyrdens overgang — effektive, rimelige og afskrækkende sanktioner — person, der præsenterer sig og i offentlighedens opmærksomhed opfattes som formanden for en professionel fodboldklub — offentlige udtalelser, som udelukker ansættelsen af en fodboldspiller, der fremstilles som homoseksuel«

Sammendrag – Domstolens dom (Tredje Afdeling) af 25. april 2013

1. *Socialpolitik — ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv — direktiv 2000/78 — ret til at indlede retslige eller administrative procedurer — forening, der ikke handler på vegne af en bestemt klager — lovlig*

[Rådets direktiv 2000/78, art. 2, stk. 2, litra a), art. 8, stk. 1, art. 9, stk. 2 og art. 10, stk. 1, 2 og 4]

2. *Præjudicielle spørgsmål — Domstolens kompetence — grænser — den nationale rets kompetence — fastlæggelse og vurdering af tvistens faktiske omstændigheder — anvendelse af de af Domstolen fortolkede bestemmelser*

(Art. 267 TEUF)

3. *Socialpolitik — ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv — direktiv 2000/78 — omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet forskelsbehandling — begreb — offentlige udtalelser, som udelukker ansættelsen af en fodboldspiller, der fremstilles som homoseksuel — udtalelser, der kommer fra en person, der præsenterer sig og i offentlighedens opmærksomhed opfattes som formanden for en professionel fodboldklub — omfattet*

(Rådets direktiv 2000/78, art. 2, stk. 2, og art. 10, stk. 1)

4. *Socialpolitik — ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv — direktiv 2000/78 — forbud mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering — bevisbyrde — bevis, der umuligt kan føres uden at krænke retten til respekt for privatliv — foreligger ikke*

(Rådets direktiv 2000/78, art. 10, stk. 1)

5. *Socialpolitik — ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv — direktiv 2000/78 — krænkelse heraf — sanktioner — ordning om effektive, rimelige og afskrækkende sanktioner*

(Rådets direktiv 2000/78, art. 1)

1. Formodningen om en direkte forskelsbehandling i den betydning, hvori dette begreb bruges i artikel 2, stk. 2, litra a), i Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv forudsætter ikke, at der kan identificeres en klager, som er blevet udsat for forskelsbehandling. Desuden er artikel 9, stk. 2, i direktiv 2000/78 bl.a. under hensyntagen til samme direktivs artikel 8, stk. 1, på ingen måde til hinder for, at en medlemsstat i sin nationale lovgivning foreskriver, at foreninger, som har en legitim interesse i at sikre, at direktivet overholdes, har ret til at indlede retslige eller administrative procedurer med henblik på håndhævelse af forpligtelserne i direktivet, uden at der handles på vegne af en bestemt klager, eller at der ikke kan identificeres en klager. Når en medlemsstat foreskriver en sådan ret, følger det af artikel 8, stk. 1, i direktiv 2000/78, sammenholdt med artikel 9, stk. 2, og artikel 10, stk. 1, 2 og 4, at direktivet heller ikke er til hinder for, at reglerne om bevisbyrden som fastsat i artikel 10, stk. 1, ligeledes finder anvendelse i tilfælde, hvor en sådan forening indleder en retssag uden at handle på vegne af eller til støtte for en identificeret klager eller med dennes godkendelse.

(jf. præmis 36-38)

2. Jf. afgørelsens tekst

(jf. præmis 41-43)

3. Artikel 2, stk. 2, og artikel 10, stk. 1, i direktiv 2000/78 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv skal fortolkes således, at offentlige udtalelser, som udelukker ansættelsen af en fodboldspiller, der fremstilles som homoseksuel, kan betegnes som »faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at der er sket forskelsbehandling« for så vidt angår en professionel fodboldklub, når de omhandlede udtalelser hidrører fra en person, der præsenterer sig og såvel i medierne som i offentligheden bliver opfattet som denne klubs formand uden nødvendigvis at have rets- og handleevne til at binde eller repræsentere klubben på området for ansættelse.

Den omstændighed alene, at udtalelser ikke direkte hidrører fra en bestemt sagsøgt part, er ikke nødvendigvis til hinder for, at det for så vidt angår denne part kan fastslås, at der foreligger »faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at der er sket forskelsbehandling« som omhandlet i direktivets artikel 10, stk. 1.

Heraf følger, at en sagsøgt arbejdsgiver ikke kan afvise, at der foreligger faktiske omstændigheder, der gør det muligt at formode, at han fører en forskelsbehandlende ansættelsespolitik, ved at begrænse sig til at hævde, at udtalelserne, der antyder, at der foreligger en homofobisk ansættelsespolitik, hidrører fra en person, som til trods for, at vedkommende hævder og synes at spille en vigtig rolle i arbejdsgiverens administration, ikke retligt er i stand til at binde arbejdsgiveren på området for ansættelse. Den omstændighed, at en sagsøgt arbejdsgiver ikke udtrykkeligt tog afstand fra de omhandlede udtalelser, udgør et element, som den nationale ret kan tage i betragtning i forbindelse med den samlede vurdering af de faktiske omstændigheder

(jf. 48-50 og 53 samt domskonkl. 1)

4. Artikel 10, stk. 1, i direktiv 2000/78 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv skal fortolkes således, at bevisbyrdens overgang, som følger af førnævnte bestemmelse, i tilfælde, hvor offentlige udtalelser, som udelukker ansættelsen af en fodboldspiller, der fremstilles som homoseksuel, kan betegnes som »faktiske omstændigheder, der

giver anledning til at formode, at der er sket forskelsbehandling« på grundlag af seksuel orientering i forbindelse med en professionel fodboldklubs ansættelse af spillere, ikke leder til et krav om bevis, der umuligt kan føres uden at krænke retten til respekt for privatliv.

De sagsøgte parter kan ved de kompetente nationale retter bestride, at der foreligger en sådan tilsidesættelse, ved navnlig under anvendelse af alle retsmidler at godtgøre, at deres ansættelsespolitik er fastlagt på baggrund af faktorer, som ikke har noget at gøre med forskelsbehandling på grundlag af seksuel orientering. For at afkræfte den simple formodning, der kan følge af artikel 10, stk. 1, i direktiv 2000/78, er det ikke nødvendigt, at en sagsøgt part beviser, at personer med en bestemt seksuel orientering tidligere er blevet ansat, idet et sådant krav under visse omstændigheder faktisk ville kunne krænke retten til respekt for privatliv.

I forbindelse med den samlede vurdering, som det påhviler den nationale instans at foretage, vil påstanden om, at der er sket forskelsbehandling på grundlag af seksuel orientering, kunne anfægtes på grundlag af en række samstemmende indicier. Der kunne blandt disse indicier bl.a. være en reaktion fra den omhandlede sagsøgte part, hvorved denne tog klart afstand fra de offentlige udtalelser, der ligger til grund for, at der tilsyneladende foreligger forskelsbehandling, samt forekomsten af udtrykkelige bestemmelser i partens ansættelsespolitik med henblik på at sikre overholdelsen af ligebehandlingsprincippet i henhold til direktiv 2000/78.

(jf. præmis 56-59 og domskonkl. 2)

5. Artikel 17 i direktiv 2000/78 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv skal fortolkes således, at den er til hinder for nationale retsfor skrifter, hvorefter det i tilfælde, hvor det konstateres, at der er sket forskelsbehandling på grundlag af seksuel orientering, kun er muligt at udstede en advarsel som den i hovedsagen omhandlede, når denne konstatering har fundet sted efter udløbet af en forældelsesfrist på seks måneder, der regnes fra det tidspunkt, hvor handlingerne fandt sted, hvis en sådan forskelsbehandling i henhold til disse retsfor skrifter ikke sanktioneres efter samme materielle og processuelle betingelser, der indebærer, at sanktionen er effektiv, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har en afskrækkende virkning. Det tilkommer den forelæggende ret at vurdere, om dette er tilfældet for så vidt angår de omhandlede retsfor skrifter, og i givet fald i videst muligt omfang at fortolke den nationale ret i lyset af direktivets ordlyd og formål og at fremkalde det med direktivet tilsigtede resultat.

(jf. præmis 73 og domskonkl. 3)